

Föreningen

SVENSKA ÖSTERBOTTNINGAR I STOCKHOLM

www.osterbotten.se

Nummer 1 2012

Postgiro: 71 55 16-1

1952-2012

60ÅR

“Svenskarna tror på slumpen”

En stylist, en logoped och en dansare. Möt Linda, 24, Malin, 23, och Maria, 17, tre österbottniska systrar som vet vad de vill. Längs lite olika vägar har de sökt sig till Stockholm för att studera och göra karriär.

Sidan 3

”Jag betraktades som finnpajsare”

”Jag var en sensation eftersom ingen kunde förstå att jag hade lärt mig svenska på 14 dagar. Det hjälpte inte att jag förklarade att jag var finlandssvensk. Jag betraktades ändå som en finnpajsare.” Möt österbottningar från förr. Sidorna 4,5

Friska tag för de minsta

Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige har startat en öppen förskola för finlandssvenska familjer i Stockholm. Många österbottningar har redan upptäckt förskolan, men ännu finns plats för några till. Sidan 7

Anna-Lena D

Välkommen till ett nytt år, med nya möjligheter.

2012 är ett speciellt år för föreningen. Det är 60 år sedan den bildades, 27 januari 1952 i Forsgrenska medborgarhuset. Bertil Hedman var föreningens första ordförande.

Vi har lagt sex årtionden av utveckling bakom oss. Jag försöker förstå mig hur samhället såg ut för 60 år sen. Det är nästan omöjligt för en som inte var med då.

Mina föräldrar föddes för ungefär 60 år sedan. Av fotografier från den tiden går det inte alls att dra några slutsatser om hur samhället ser ut idag. Dagens samhälle är mera internationellt, vi kan resa och kommunicera på ett helt annat sätt. Mobiltelefoner, datorer, internet, e-post, snabbtåg och mycket mera som är självklarheter i dag fanns inte då.

För oss innebär de nya kommunikationsmedlen att vi lättare kan hålla kontakt med våra nära och kära i Finland.

Föreningen och föreningslivet har också utvecklats, medlemsantalet och viljan att vara föreningsaktiv har minskat, men fortfarande finns det ett behov av ett föreningsliv

60-åringen tar nya, friska tag

som knyter oss samman.

Vi kan i dag enklare kommunicera med våra medlemmar och på så sätt lättare få ut information till dem. Föreningen måste utvecklas i takt med att samhället omkring oss utvecklas. Föreningen ska spela den roll för våra medlemmar som tiden kräver. Verksamheten och innehållet ska vara tidsenligt och ge oss österbottningar i Stockholm en positiv samhörighetskänsla. Vi har just inlett jubileumsåret och föreningen kommer att uppmärksamma

att det nu har gått 60 år sedan bildandet. I november kommer vi att ordna en jubileumsfest.

Vi har bildat arbetsgrupper som arbetar med planeringen av jubileet. Förhoppningsvis kommer många av oss att träffas på jubileumsfesten.

Årsmötet närmar sig med stormsteg och en ny styrelse ska väljas. Förhoppningsvis kommer det in personer med nya, fräscha, idéer och infallsvinklar, vilket driver föreningen framåt. Föreningsåret avslutades på ett tråkigt sätt när vår styrelsemedlem Anna-Lena Myllymäki avled i november vilket berör oss alla djupt. Hon var en glad och positiv person som vi minns med saknad. För mig personligen var hon en väldigt nära vän.

Men nu ser vi nyfiket mot framtiden, med de erfarenheter, kunskaper och minnen som historien har gett oss. I hopp om ett trevligt föreningsår med många nya medlemmar och trevliga upplevelser tar vi tag i 2012.

Mats Vornanen

VÄLKOMNA PÅ ÅRSMÖTE

**Söndagen den 26 februari 2012 klockan 15.00.
Årsmötet hålls i FRIS lokal på Bellmansgatan 15.**

Stadgeenliga ärendena behandlas/styrelsen

I samband med Trettondagssupén i Övermalax Uf och Malax uf har ett revygäng producerat små kortfilmer med sketcher. Filmerna har varit mycket uppskattade och fått stående applåder. Nu har vi möjlighet att se 2012-års **kortfilm** (15 min). Skådespelare är bla Stefan Væglund, Janne Sjöström, Helena Hemming-Væglund mfl. Som sista film får vi se **Digiloo i Åminnefolkpark** (2009) del 1 (25min)

Filmerna visas efter årsmötet.

Fira med pigg 60-åring

Föreningen Svenska Österbottningar i Stockholm fyller 60 år i år. Det firar vi med en stor jubileumsfest på Finlandshuset lördagen den 17 november. Ännu är det inte dags att avslöja detaljerna om födelsedagsfesten, men följ med kommande utskick så berättar vi mera.

STOCKHOLM TUR UTAN RETUR?

Tre systrar från Vörå, nu bosatta i Stockholm. Att de alla hamnat just här beror säkert till en del på varandra, men kanske främst på en nyfikenhet och en önskan att brädda sina vyer. Här finns dessutom ett bredare utbud för en stylist, en logoped och en dansare.

En blåsig och regnig dag i början av december träffar jag de tre systrarna Pähls på Kulturama i Hammarby sjöstad. Valet av plats kommer sig av att Maria går i den skolan.

Äldsta system Linda (24) kommer dragandes med en stor, tom resväska. Hon har bråttom till NK där hon ska fylla den med grejer till en plåtning. Hon

jobbar nämligen som stylist. Linda kom till Stockholm första gången 2007 för att jobba för den finlandssvenska designern Camilla Norrback. Numera är hon sambo med sin pojkvän Micki, också han hemma från Vörå.

Mellansyrran Malin (23) studerar till logoped vilket hon

trivs bra med. Just nu har hon ett sabbatsår och går på Röda korsets folkhögskola i Skärholmen på linjen Unga i världen. Hon förbereder sig som bäst för en 2-månadersresa till Kenya och Tanzania. Resan blir i början av februari 2012 och hon kommer att träffa sin mommo Ulla som är i Afrika som volontär.

Lillasyster Maria (17) går som sagt på gymnasiet Kulturama, andra året på danslinjen. Hon kan tänka sig en karriär som dansare och om hon inte blir kvar i Stockholm när hon är klar, så kan det bli endera Helsingfors eller Köpenhamn.

Det Linda tycker är bäst med Stockholm är det stora utbudet av allt, framförallt av jobb. Det hon saknar mest är familjen, vännerna, naturen och lugnet. Malin tycker att det är så fantastiskt här med många kulturer och många olika människor. Det hon kan sakna är de raka rören som hon tycker finns i Finland. Här kan allt bli så invecklat ibland, man ska fundera, reflektera och alla ska vara med på tåget innan något beslut fattas.

I Finland kan det ofta vara precis tvärtom, att något bestäms och sen kör alla på det utan att ifrågasätta.

Linda säger att hon inte har något problem med språket och att hon smälter in i de flesta sammanhang. Men visst kan det ibland hända att hon uttalar en och annan finlandism. Som den gången hon frågade en kompis om hon fick paja hennes katt.

För Malin är språket extra angeläget eftersom det är det viktigaste verktyget för en logoped. Hon har medvetet valt att behålla den finlandssvenska dialekten. Hon tycker att det är en stor del av hennes identitet. Finlandssvenska låter fint, folk lyssnar på ett annat sätt, det är en status i den.

Maria är en stolt finlandssvenska och pratar högsvenska. Hon säger att hon var ganska tyst och blyg i början, för det var konstigt att vara i en helt rikssvensk omgivning. Det kan fortfarande kännas som om rikssvenskan är det normala och det som är udda är finlandssvenskan. Hon tycker att det känns onaturligt att sjunga rikssvenska texter, men när hon drar ett skämt är det oftast på rikssvenska.

Alla tre tycker att det märks en viss skillnad på människorna här och i Österbotten. Här visar man mer känslor,

är mer fysisk, man kramas och visar närhet och omtanke. Maria tyckte att just det var bra när hon kom till Sverige eftersom hon var bara 16 år då och saknade sina föräldrar ibland.

Malin tycker att vi finlandssvenskar har ett driv och tar för sig, medan rikssvenskarna tror mer på slumpen, det blir som det blir, vilket ibland också kan vara en bra egenskap att anamma.

Folk i Österbotten brukar säga att det är svårt att lära känna svenskar, att de är ytliga och kalla. Det tycker ingen av systrarna stämmer.

Linda, Malin och Maria trivs alla bra här i Stockholm

När jag frågar dem om de kommer att flytta tillbaks till Österbotten svarar de unisont att det beror vad som kommer i deras väg - man får aldrig tacka nej till något som kan vara en möjlighet.

Kanske är det så att den svenska slumpen får utvisa vad som händer de tre systrarna Pähls härnäst...

Text och bild Anna-Lena Djurberg

ENBART ANGENÄMT

"Jag var en sensation eftersom ingen kunde förstå att jag hade lärt mig svenska på 14 dagar. Det hjälpte inte att jag förklarade att jag var finlandssvensk. Jag betraktades ändå som en finnpajsare."

Så här skrev en Gamlakarlebybo i den emigrantenkät som Berit Bäckfors förtjänstfullt gjorde bland Österbottniska föreningens medlemmar i Stockholm 1989.

Deras berättelser är i många fall ett eko från medlet av 1900-talet, men samtidigt känns de på något vis bekanta bland oss som har emigrerat långt senare. Jag fastnade särskilt för Berits fråga om hur mötet med det rikssvenska samhället gick. Blev det en kulturkrock?

För de allra flesta tycks mötet med Sverige och svenskarna ha gått bra. Många har fått goda vänner, någon har gift sig med en svensk och andra har fått anstånd med hyran av en hygglig hyresvärd.

Men visst förekom det också kulturkrockar. Bara ett fåtal av de som svarat på enkäten har kommit till Sverige som barn, och just därför känns det särskilt angeläget att börja med en av de historierna. En flicka från Sideby berättar att mötet med en storstadsskola inte var lätt för en 12-åring.

"Jag fick under två års tid en omställning som jag aldrig glömmet. Jag teg mest och var en mönsterelev. Jag vantrivdes och längtade hem till min moster." Också för de lite äldre flickorna var det inte alltid lätt att förstå sig på den nya staden:

"Mitt intryck av Stockholmstjejer var att de gnällde så mycket över småsaker", skriver en kvinna från Korsnäs.

Men för många österbottningar kändes Sverige bekant från tv, radio och svenska veckotidningar. Det nya landet såg ändå inte alltid ut som de hade förväntat sig.

Efter kriget var Finland fattigt och förväntningarna på Sverige var många gånger kanske väl uppskrivade. Åtminstone en kvinna från Lappfjärd blev besviken när Sverigebåten 1950 lade till vid Skeppsbron i Gamla stan.

"Jag hade tänkt mig Stockholm

som mycket finare och inte en massa "ruckel".

Det är lätt att småle åt sådana funderingar, men vi ska komma ihåg att Gamla stan på 1950-talet inte var det välpolerade skyltfönster för turister som den är i dag.

Även om österbottningarna inte hade några problem med att förstå rikssvenskarna så var det inte alltid lätt att bli förstådd. De fick snabbt lära sig vad finlandismer är, och att ord inte alltid har samma betydelse på båda sidor om Bottniska viken.

"Jag skulle köpa häftstift och frågade efter ritstift i affären. De sände mig till en affär som sålde pennor, där språkförbistringens redde ut", säger en kvinna från Munsala.

De som inte blev tagna för finnar som talade bra svenska misstogs ofta för att vara gotlänningar.

"Jag hade inga problem med rikssvenskarna men nog med äktfinnarna som tyckte att man ska kunna finska när man är född i Finland", skriver en kvinna från Närpes.

På 1950- och 1960-talen var Österbottniska föreningens danser på Medborgarhuset efterlängttade. I slutet av 1950-talet ordnade föreningen dansvartannat veckoslut. Dansbanden kom ofta från Österbotten och de nyinflyttade emigranterna kände viss trygghet i de välkända danslåtarna.

När de emellanåt besökte svenska dansrestauranger och – banor kunde de lätt känna sig aningen bortkomna.

"Första besöket på dansbanan blev en kulturkrock. Buggandet övervägde och där stod man ju bara och såg på", skriver en man från Sideby.

Man får ett intryck av att de små kulturkrockar, som trots allt förekom, snabbt glömdes bort eller blev glada minnen.

"Ordet "fika" och alla "fikapauser" på jobbet var en upplevelse", avslutar en man från Oravais vår berättelse.

Text Markus West

Österbottniska föreningen

- 1952 Österbottniska föreningen grundas.
- 1965 Österbottens vapen utan krona börjar användas som föreningens symbol.
- 1974 De aktiva i Österbottniska föreningens styrelse träffar president Urho Kekkonen i Stockholm.
- 1988 antogs en motion om att indela föreningen i sektioner. Samma år bildades sektionen Finlandssvenskar i Nacka.
- 1991 Bokutställningen "Vi Topelii folk" öppnas på Nordiska museet.
- 2009 Österbottningarna deltar i den finlandssvenska veckan på Skansen.
- 2012 Österbottniska föreningen fyller 60 år.

1. Föreningen grundades 1952. Den här bilden är från ett av de allra första mötena i Medborgarhuset. Bild Sven Pettersson.
 2. Österbottniskt möte i Stockholm på 1980-talet. Bild Sven Pettersson
 3. Finlandssvenska veckan på Skansen 2009.
 4. FST gjorde reportage om oss i september 2011.
 5. Picknick i Tantolunden i juni 2011.
 6. Johan Becker underhåller på höstfesten 2009.
 7. Uppskattat luciaspex av körens herrar "The Plätt län Brothers" på julfesten 2008.
 8. Författaren Lars Sund på årsmötet 2008.
- Bild 3-8 Terese Smulter

Nya ansikten på glöggminglet. K-V Abrahamsson, systerarna Josefin och Jennifer Michelson och Göta Abrahamsson.

Finlands 94-årsdag firades med glöggmingel

Även i år firade Österbottniska föreningen Finlands självständighetsdag med glöggmingel. Gästerna bjöds på glögg med tillugg och kunde mingla runt med andra från hemtrakterna.

Göta och Kurt-Viking Abrahamsson var två av gästerna. De är nyinflyttade stockholmare och hade vid glöggminglet endast bott två veckor i Stockholm. Att barnen och barnbarnen bor här lockade hit dem och de vill testa på att bo här ett tag. Den senaste tiden har de kollat vilka aktiviteter som ordnas av de olika finländska föreningarna och fastnade för glöggminglet som de läste om på Österbottniska föreningens webbplats på internet.

På frågan om hur de brukar fira självständighetsdagen svarar maxmobördiga Göta att de brukar tända ljus i fönstret.

- Det har vi alltid gjort, det var inte så vanligt på Åland,

När jultomten kom hade alla barnen varit snälla och fick varsin julklapp.

där vi bodde i tolv år innan vi flyttade hit, säger Göta. Det är nog vanligare på finska fastlandet.

Även esbofödda systerarna Josefine och Jennifer Michelson brukar tända ljus i fönstren och titta på självständighetsdagsbalen. Josefine letade efter finlandssvenska aktiviteter och läste om glöggminglet på Facebook på internet. Hon beslöt sig att komma förbi och lillasyster Jennifer hängde gärna med. Det var första gången de besökte föreningens aktiviteter.

- Man känner sig aldrig främmande bland andra finländare, säger Josefine, som bott 3,5 år i Stockholm.

För barnen var tomtens kvällens stora höjdpunkt och han gjorde dem inte besvikna, de fick varsitt paket innan han tvingades skynda vidare till andra barn.

Text Nina Björkskog

Bild Anna-Lena Djurberg, Terese Smulter

Håkans fru Ulla följde också med till Stockholm på föreningens julfest.

Lyckad julfest i Väsby

Österbottniska föreningarna i Stockholm och Upplands Väsby firade i början av november en lyckad julfest på restaurang Olive House i Väsby.

Den omtyckta österbottniska trubaduren Håkan Streng, som numera är bosatt i Ekenäs, bjöd på många godbitar från sin breda repertoar. Jakobstadstrubaduren uppvaktade den ena damen efter den andra med sina dialektvisor.

Det är första gången som de österbottniska

Alla damer uppmärksammades när Håkan sjöng.

föreningarna i stockholmsområdet ordnade julfesten med gemensamma krafter. Avsikten är att göra den gemensamma julfesten till en årlig tradition. Julfesten i Väsby lockade den här gången cirka 50 gäster. Fler medlemmar, framför allt från den större Stockholms-föreningen, hade vi gärna sett på festen. Väsby ligger trots allt inte så långt borta från stan och kommunikationerna är utmärkta.

Text Markus West Bild Terese Smulter

Friska tag för de minsta

FRIS, Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige, öppnar dörren för en ny grupp finlandssvenskar i Sverige. Öppna förskolan är en viktig mötesplats för finlandssvenska småbarnsföräldrar i Stockholmsområdet. Vi firade Lucia med öppna förskolan.

I en lokal i Timmermansgården på Södermalm har sex mammor och fem energiska små barn samlats på den nystartade förskolan för att umgås, utbyta erfarenheter och helt enkelt bara tanka lite finländskhet. Verksamheten inleddes i höstas på FRIS initiativ. Gemensamt för just dessa barn och deras mammor är de finländska, och i de flesta fall finlandssvenska rötterna. Samtliga föräldrar besöker även andra öppna förskolor, ofta i de delar av stan där de själva bor. "Det är roligt för barnen att träffa andra barn. Som förälder lär man sig också många nya barnsånger. Den öppna förskolan fungerar som en social plats". Så säger Lina Lindström, mamma till Elsy nio månader gammal. Lina är andra generationens finlandssvensk, född och uppvuxen i Sverige, men med båda föräldrarna från helsingforsregionen, pappa även med rötter i Österbotten. På plats finns även Charlotte Högberg, med döttrarna Aline 3 år och Tilde 8 månader. Kopplingen till Finland utgår från Munsala, i Österbotten. Luciadagen till ära besöker Ann-Sofi Andtfolk oss. Andtfolk har vuxit upp i Vörå och kommer till FRIS öppna förskola för andra gången med lilla Leo, tio månader gammal. Ann-

Till vänster Erika Renlund, dottern Elsa med randiga byxor, därefter Johanna Andlin med Albin i famnen. Lina Lindström och dottern Elsy med röd tröja, samt Ann-Sofi Andtfolk och sonen Leo med röd tomtedräkt.

Sofi uttrycker stor uppskattning över den föräldragrupp hon regelbundet umgåtts med ända från den första veckan i Leos liv. "I gruppen finns många föräldrar som flyttat till Stockholm och av den orsaken inte har sin familj nära till hands. Vi har stöttat och funnits till för varandra, det har varit en betydande trygghet". Det råder en kollektiv inställning till Stockholm bland småbarnsföräldrarna. "Det är enkelt att ha ett litet barn i Stockholm. Stan är småbarnsanpassad med hissar och man känner sig välkommen!", säger Erika Renlund, född och uppvuxen i Sverige, men med båda föräldrarna från Dragsfjärd. Erika har med sig dottern Elsa, snart nio månader gammal. På plats är även Johanna Andlin med förskolans yngsta besökare, Albin fyra månader gammal. Johanna är hemma från Kristinestad. FRIS verksamhetsledare Martina Lindroos är initiativtagaren till den öppna förskolan. När jag frågar Martina hur initiativet föddes

förklarar hon att majoriteten av medlemmarna i de finlandssvenska föreningarna i Sverige är äldre personer och att verksamheten i stort är riktad till dem. I och med starten av den öppna förskolan hoppas FRIS öppna upp dörren för en stor grupp småbarnsföräldrar som har behov av att umgås och träffa andra föräldrar i samma skede av livet. "Den öppna förskolan är en viktig mötesplats för både barn och föräldrar, med allt vad det innebär. Som förälder är det skönt att kunna slappna av en stund under tiden barnen är upptagna med annat.", förklarar Martina.

Verksamheten kommer att fortsätta under vårterminen 2012, på samma tid och plats, alltså varannan tisdag kl. 14-17 på Timmermansgården på Södermalm.

Text och bild Malin Pähls

Till minne av Anna-Lena Myllymäki

Ett österbottniskt hjärta har slutat slå. Anna-Lena Myllymäki, 33, rycktes hastigt ifrån oss den 8 november november i fjol.

För Österbottningarna i Stockholm är Ann-Lenas bortgång en tung förlust. I styrelsen för Svenska Österbottningar i Stockholm minns vi Anna-Lena för hennes glada skratt, vänliga bemötande och den positiva energi som hon så generöst delade med sig av.

Anna-Lena Myllymäki föddes 12 januari 1978. Hon växte upp i Taklax, Korsnäs. Först studerade hon sjukvård i Vasa, men äventyrlusten förde henne snart till Stockholm. Här pluggade hon kosmetologi innan hon återvände till vårdröket för att jobba på ett äldreboende.

Kort före sin död hade Anna-Lena bestämt sig för att flytta tillbaka till Finland. Anna-Lena sörjs av familj, käresta och en stor vänkrets.

Kontaktuppgifter

Ordförande Mats Vornanen
www.osterbotten.se

070-224 1525
info@osterbotten.se

3 februari Afterwork kl 18.00 O`Learys, Götgtatan 93

9 februari Vi över 60 kl 13.00-15.00 Timmermansgatan 46-48

26 februari Årsmöte kl 15.00 Fris, Bellmansgatan 15

2 mars Afterwork kl 18.00 O`Learys, Götgtatan 93

8 mars Vi över 60 kl 13.00-15.00 Timmermansgatan 46-48

25 mars Allsång kl 14.00 Finska kyrkans samlingsal

13 april Afterwork kl 18.00 O`Learys, Götgtatan 93

19 april Vi över 60 kl 13.00-15.00 Timmermansgatan 46-48

26 april Pidro

19-20 maj ”Hemliga resan”

29 maj Våruset

2 juni Picknick

VI ÖVER 60

Jullunchen blev lyckad på nytt ställe. Fler anmälde sig än vi fick plats för. Nästa gång ska vi förboka för fler så alla som önskar får plats. Nu ska vi se framåt och träffas igen på Timmermansgården, **Timmermansgatan 46-48**, nära Södra station.

Första träffen blir torsdag 9 februari, kl 13.00-15.00.

Följande träffar blir torsdag 8 mars och

19 april samma tid. Kom och berätta om gamla tider eller reseminnen.

Torsdag den **10 maj** avslutar vi vårterminen med en gemensam **lunch på Långbro Vårdshus**, Stora Mans väg 4 och promenad i gamla sjukhusparken för den som önskar se sig omkring.

Vi samlas utanför Vårdhuset kl 11.30. Till ”dagens lunch” finns det 8-10 rätter att välja på till ett pris av 95-125 kr. Ta T-banan till Fruängen (ändhållplats), gå ner för trappan, korsa torget, gå Fruängsgatan till vänster tills den tar slut, korsa Mickelsbergsvägen och du är framme. Det är fem minuters promenad från Fruängens T-bana.

Välkommen!

Mer information får ni av Annie tel 08-742 75 00 eller Berit tel 08-711 80 09 eller berit@backfors.com

DRAMATEN

Guidning av Bergmans Dramaten, sönd 11 mars, kl 13 - 14, 100 kr.

Boka senast 15 febr gn Berit, tel 08-711 80 09,

berit@backfors.com

Fler flyg till Österbotten

Flygförbindelserna mellan Stockholm och Österbotten får ett rejält lyft. Det norska lågprisbolaget Norwegian börjar flyga direkt från Arlanda till Vasa. Blue1 åter öppnar en direktlinje till Karleby/Jakobstad.

Norwegian börjar flyga mellan Vasa och Stockholm den 13 april. Det blir två avgångar i veckan, en på måndag och en på fredag.

SAS dotterbolag Blue1 åter öppnar en daglig förbindelse mellan Stockholm och Karleby i slutet av mars.

VÄNTJÄNST

Om du behöver någon att prata med kan du ringa någon i föreningens **väntjänstgrupp**. Den består av **Berit Bäckfors** (Munsala) 08 711 8009, **Gunnel Bertell** (Maxmo/Vörå) 08 550 193 63 och **Signhild Enkulla** (Lappfjärd) 08-647 38 03